

Emil Öhmannin Säätiön toimintakertomus

Emil Öhmannin Säätiö sr on perustettu Suomalainen Tiedeakatemia r.y:n toimesta 5.4.1993. Säätiön perustamisen aiheena oli Helsingin yliopiston germaanisen filologian edesmenneen professorin Emil Öhmannin 28.5.1974 tekemä testamentti, jossa Suomalaiselle Tiedeakatemialle oli osoitettu varat säätiön perustamista varten.

TOIMINNAN TARKOITUS JA SEN TOTEUTTAMINEN

Säätiön tarkoituksena on edistää suomalaista tieteenharjoitusta, ennen kaikkea germaanisen filologian tutkimusta. Tarkoitustaan säätiö toteuttaa jakamalla säätiön omaisuuden tuotosta vuosittain apurahoja. Säätiön omaisuuden tuotosta jaetaan kuitenkin vuosittain sellainen apuraha erittäin lahjakkaalle nuorelle, poikkeustapauksessa myöskin varttuneelle germaanista, kernaimmin saksalaista filologiaa tutkivalle, filosofian tohtorin arvon jo saavuttaneelle hakijalle, jonka turvin tämä ansiotyöstä vapaana voi harjoittaa tutkimuksia.

APURAHAT

Säätiö myönsi tänä vuonna kymmenen apuraha saksan kielen ja saksankielisen alu-

een kulttuurin tutkimukseen henkilökohtaisiksi apurahoiksi, konferenssien järjestämiseen ja tutkimusyhteistyöhön, yhteensä 57.000 euroa. Henkilökohtaisia apurahoja myönnettiin 54.000 (26.800 euroa vuonna 2016) euroa ja muita apurahoja 3.000 euroa. Säätiölle tuli yhteensä 64 (vuonna 2016 69) hakemusta, kokonaissummaltaan yhteensä noin 880.000 (940.000 euroa). Apurahat jaettiin Suomalaisen Tiedeakatemian yhteisistunnossa lokakuun 9. päivänä Säätytalossa.

Apurahahakemukset arvioi kolme säätiön hallituksen nimeämää asiantuntijaa. Heillä ei ollut jäävyksiä. Asiantuntijat antoivat säätiön hallitukselle yksimielisen esityksen hakemusten paremmuusjärjestyksestä, minkä hallitus hyväksyi muutoksitta. Säätiön hallitus on tutustunut uuden säätiölain edellyttämään lähipiiri-ohjeeseen. Apurahojen saajissa ei ollut ketään hallituksen jäsenten lähipiiriin kuuluvaa.

Vuonna 2017 päätettiin perustaa erillinen Instituutti-apuraha. Apuraha kattaa summan, jonka avulla on mahdollista matkustaa työskentelemään Suomen Saksan-instituutin tiloissa muutamaksi kuukaudeksi. Työtilan lisäksi instituutti tarjoaa verkostojaan suomalaisten tutkijoiden käyt-

MYÖNNETYT APURAHAT

FT Margit Breckle, Vaasan yliopisto
1.000 Matka-apuraha osallistumiseksi ”4. Tagung des Netzwerkes Landeskunde Nord” Tallinassa ja ”XI. Nordisch-Baltisches Germanistentreffen” Kööpenhaminassa.

FM Marjukka Heinonen, Åbo Akademi
3.000 Henkilökohtainen apuraha tutkimukseen ”Oopperan tekstittämisen käännösstrategioita. Kirjallisia johtoiheita Wagnerin Nibelungin sormus-tetralogiassa ja niiden tulkinta suomenkielisessä tekstilaitte-käännöksessä”.

FM Claudia Sirpa Jeltsch, Helsingin yliopisto
3.000 Henkilökohtainen apuraha tutkimukseen ”Heimat(land) versus kotimaa/kotiseutu: Kaksikielisyyden vaikutus kielelliseen identiteettiin kaksikulttuurisessa perheessä ja hybridit identiteetit – kielinä saksa ja suomi”.

FT Laura Lahti, Helsingin yliopisto
12.000 Henkilökohtainen apuraha tutkimukseen ”Tapaustutkimus suomalaisten saksan oppijoiden suullisen kielitaidon piirteistä ja niiden vaikutuksesta suullisen kielitaidon arviointiin”.

FM Henrik Oksanen, Tampereen yliopisto
24.000 Henkilökohtainen

apuraha tutkimukseen ”Pragmatistien elementtien vaikutuksia saksan- ja suomenkielisten juristien tekstien lause- ja tekstirakenteellisiin piirteisiin”.

MA Petra Schirrmann-Krapinoja, Helsingin yliopisto
3.000 Henkilökohtainen apuraha tutkimukseen ”Das deutsche Hörspiel in Finnland”.

FM Robert Seitovirta, Helsingin yliopisto
3.000 Henkilökohtainen apuraha tutkimukseen ”Moderne Grenzüberschreitungen. Zwischen Kulturen, Sprachen und Nationen: Marica Bodrožić und Yoko Tawada”.

FM Ville Sirkiä, Turun yliopisto
3.000 Henkilökohtainen apuraha tutkimukseen ”Televisioitu tulevaisuus. Tieteen, teknologian ja urbanismin utooppiset representaatiot itäsaksalaisessa Unser Sandmännchen -lasten-animaatiossa 1959–1980”.

FM Anna Vuorinne, Turun yliopisto
3.000 Henkilökohtainen apuraha tutkimukseen ”Siirtolaisuus ja kerroksen etiikka saksalaisessa nyky-sarjakuvassa”.

Dos. Sabine Ylönen, Jyväskylän yliopisto
2.000 Matka-apuraha liitetyen tutkimukseen ”Deutsch als mündliche akademische Verkehrssprache”.

töön. Apurahan kehittämistä jatketaan vuonna 2018.

VARAIN- JA OMAISUUDENHOITO

Säätiön varain- ja omaisuudenhoidosta sekä säätiön taloudellisesta tilasta on säätiön hallituksen kokouksissa kuultu taloudenhoitajan antama katsaus. Säätiön omaisuutta hoitaa, Suomalaisen Tiedeakatemian varojen ohella, Tiedeakatemian varainhoitaja ja Tiedeakatemian hallituksen nimeämä omaisuudenhoitotoimikunta, johon toimintavuonna kuuluivat Kirsi Tirri, Risto Nieminen, Pekka Ilmakunnas, Erkki Hollo ja kutsuttuina asiantuntijoina Pekka Aula ja Timo Viherkenttä. Säätiössä noudatettiin 7.11.2016 hyväksyttyä ja 6.6.2017 päivitettyä Suomalaisen Tiedeakatemian sijoitusstrategiaa.

Säätiön vuoden 2017 kirjanpidon suoritti Tilitoimisto Tärnan Oy ja säätiön sijoitusomaisuutta hoiti Nordea Pankki Oyj. Säätiön tilintarkastajana toimi professori, KHT Markku Koskela varamiehenään KHT Riku Kärnä.

Säätiön peruspääoma 31.12.1993 oli 1.546.532,16 markkaa (260.108,04 euroa). Säätiön hallinnassa olevan omaisuuden arvo 31.12.2017 oli 2.366.250,68 euroa (2.165.821,48 euroa vuonna 2016). Säätiön toimintavuoden tilinpäätös osoittaa 179.489,01 euroa ylijäämää (271.104,81 euroa vuonna 2016). Tulos on muodostunut pääosin sijoitustoiminnan tuotosta ja vuokratuotosta. Omaisuuden tuotto vuonna 2017 oli n. 7 %.

Säätiön 18 % omistuksessa ollut toimitila Asunto Oy Helsingin Bulevardin Aukiosta myytiin 15.11.2017. Emil Öhmannin Säätiön osuus kauppahinnasta oli 378.000

euroa ja konsultin palkkio oli 2 % toteutuneesta myyntihinnasta (+ alv 24 %) 9.374,40 euroa. Myyntituotosta sijoitettiin 350.000 euroa eQ:n liikekiinteistörahastoon. Muilta osin sijoitussalkun hoitajana on ollut Nordea Private Wealth. Vuoden 2017 aikana varainhoito kilpailutettiin ja salkunhoitajana jatkaa Nordea.

SÄÄTIÖN HALLINTO

Säätiön hallituksena toimi Suomalainen Tiedeakatemia r.y:n hallitus vuonna 2011 vahvistettujen sääntöjen mukaisesti. Hallitus –31.12.2017: hallituksen puheenjohtaja professori Kirsi Tirri; varapuheenjohtaja akateemikko Risto Nieminen; taloudenhoitaja professori Pekka Ilmakunnas; sihteeri professori Erkki Hollo; hallituksen jäsenet: professorit Arto Haapala, Maria Lähteenmäki, Tomi Mäkelä, Olavi Nevanlinna, Merja Penttilä.

Hallitus 1.1.2018- : puheenjohtaja akateemikko Risto Nieminen; varapuheenjohtaja professori Anna Mauranen; taloudenhoitaja professori Pekka Ilmakunnas; sihteeri professori Erkki Hollo; hallituksen jäsenet: professorit Arto Haapala, Elina Ikonen, Maria Lähteenmäki, Olavi Nevanlinna, Merja Penttilä.

Säätiön hallitus kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa. Hallituksen esittelijänä toimi Suomalaisen Tiedeakatemian pääsihteeri ja sihteerinä professori Erkki Hollo.

LÄHIPIIRI

Hallituksen jäsenille ei ole maksettu palkkioita eivätkä he tai heidän lähipiirinsä ole saaneet muitakaan taloudellisia etuja. Tilintarkastajan palkkio oli 992,00 euroa.